

Noiembrie 2017

Această fișă tematică nu obligă Curtea și nu este exhaustivă

Protecția datelor cu caracter personal

„Simpla înregistrare a datelor referitoare la viața privată a unui individ constituie o ingerință în sensul **art. 8 [din Convenția Europeană a Drepturilor Omului]**, care garantează dreptul la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și a corespondenței¹... Utilizarea ulterioară a informațiilor stocate nu are niciun impact asupra acestei constatări [...]. Cu toate acestea, pentru a stabili dacă informațiile personale reținute de autorități implică orice [aspect] [...] al vieții private [...], Curtea va ține seama în mod corespunzător de contextul specific în care informațiile în litigiu au fost înregistrate și reținute, natura înregistrărilor, modul în care sunt utilizate și prelucrate respectivele înregistrări și rezultatele care pot fi obținute [...]” [[S. și Marper împotriva Regatului Unit](#), hotărâre (Marea Cameră) din 4 decembrie 2008, pct. 67]

Colectarea datelor cu caracter personal

Informații privind ADN-ul și amprente digitale

A se vedea infra, „Stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal”, „În contextul poliției și al sistemului de justiție penală”.

Date GPS

[Uzun împotriva Germaniei](#)

2 septembrie 2010

Reclamantul, suspectat de implicare în atacuri cu bombă comise de o mișcare extremistă de stânga, s-a plâns, în special, că supravegherea sa prin GPS și utilizarea datelor astfel obținute în procesul penal împotriva sa i-au încălcat dreptul la respectarea vieții private.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8 din Convenție**. Supravegherea GPS și prelucrarea și utilizarea datelor astfel obținute au reprezentat într-adevăr o ingerință în dreptul reclamantului la respectarea vieții sale private. Cu toate acestea, a observat Curtea, a urmărit scopurile legitime de a proteja securitatea națională, siguranța publică și drepturilor victimelor, și de a preveni săvârșirea de fapte penale. A fost, de asemenea, proporțională: supravegherea prin GPS a fost dispusă numai după ce metode de anchetă mai puțin invazive s-au dovedit insuficiente, s-a desfășurat pe o perioadă relativ scurtă (de aproximativ trei luni) și l-a afectat pe reclamant numai atunci când acesta călătorea

¹ . Art. 8 din [Convenția Europeană a Drepturilor Omului](#) prevede că:

„1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora”.

în autoturismul complicelui său. Reclamantul nu putea așadar afirma că a făcut obiectul unei supravegheri totale și exhaustive. Dat fiind faptul că ancheta privea infracțiuni foarte grave, supravegherea prin GPS a reclamantului a fost astfel necesară într-o societate democratică.

Cerere pendinte

Ben Faiza împotriva Franței (cererea nr. 31446/12)

Cerere comunicată Guvernului francez la 3 februarie 2015

Reclamantul din această cauză se plânge, în special, de o ingerință în viața sa privată ca urmare a instalării unui dispozitiv de urmărire GPS în vehiculul său, cu scopul de a-i monitoriza mișcările în cursul unei anchete privind traficul de droguri.

Curtea a comunicat cererea guvernului francez și a adresat întrebări părților, în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție.

Date medicale

L.H. împotriva Letoniei (nr. 52019/07)

29 aprilie 2014

Reclamanta a susținut, în special, că colectarea datelor sale medicale cu caracter personal de către o agenție de stat – în acest caz, Inspectoratul pentru Controlul Calității în Domeniul Sănătății și cel al Capacității de Muncă („MADEKKI”) – fără consimțământul său i-a încălcat dreptul la respectarea vieții sale private.

În această hotărâre, Curtea a reamintit importanța protecției datelor cu caracter medical pentru ca o persoană să poată beneficia de dreptul la respectarea vieții sale private. A hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție în cazul reclamantei, constatând că legislația aplicabilă nu a indicat cu suficientă claritate întinderea marjei de apreciere conferite autorităților competente și modalitatea de exercitare a acesteia. Curtea a notat, în special, că dreptul leton nu limita în niciun fel întinderea datelor private care puteau fi colectate de MADEKKI, ceea ce a avut drept rezultat colectarea datelor medicale ale reclamantei pentru o perioadă de 7 ani fără deosebire și fără a se face în prealabil o evaluare dacă astfel de date puteau fi eventual decisive, relevante sau importante pentru îndeplinirea oricărui scop pe care l-ar fi urmărit prin cercetarea în cauză.

Interceptarea comunicațiilor, interceptarea convorbirilor telefonice și supravegherea secretă

Klass și alții împotriva Germaniei

6 septembrie 1978

În această cauză, reclamantii, cinci avocați germani, s-au plâns în special de legislația din Germania care autoriza autoritățile să le monitorizeze corespondența și comunicațiile telefonice fără a obliga autoritățile să-i informeze ulterior despre măsurile luate împotriva lor.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că era justificat ca legiuitorul german să considere ingerința rezultată din legislația contestată în exercitarea dreptului garantat de art. 8 § 1 ca fiind necesară într-o societate democratică în interesul securității naționale și pentru a preveni dezordinea sau faptele penale (art. 8 § 2). Curtea a observat, în special, că aceste competențe de a supraveghea în secret cetățenii, caracteristice unui stat polițienesc, sunt tolerabile în temeiul Convenției numai în măsura strict necesară pentru protejarea instituțiilor democratice. Constatând însă că, în prezent, societățile democratice sunt amenințate de forme extrem de sofisticate de spionaj și de terorism, ceea ce impune ca statul să fie capabil în mod efectiv, pentru a contracara efectiv astfel de amenințări, să supravegheze în secret elementele subversive care operează în jurisdicția sa, Curtea a considerat că existența unei anumite legislații care acordă competența de a supraveghea în secret corespondența, comunicările prin poștă și telecomunicațiile este, în condiții excepționale,

necesară într-o societate democratică, în interesul securității naționale și/sau pentru a preveni dezordinea sau faptele penale.

Malone împotriva Regatului Unit

2 august 1984

Acuzat de o serie de infracțiuni privind tănuirea de bunuri furate, reclamantul s-a plâns, în special, de interceptarea comunicațiilor sale telefonice și poștale de către sau în numele poliției și de „numărarea” apelurilor sale telefonice (proces care implică utilizarea unui dispozitiv care înregistrează numerele apelate de la un anumit aparat telefonic și ora și durata fiecărui apel).

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție, atât în ceea ce privește interceptarea comunicațiilor, cât și în ceea ce privește trimiterea evidențelor cu numerele formate către poliție, pentru că nu erau prevăzute de lege.

Kruslin împotriva Franței

24 aprilie 1990

Această cauză privea ascultarea convorbirilor telefonice dispusă de judecătorul de instrucție, într-un caz de omor.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că dreptul francez nu indica cu suficientă claritate întinderea și modul de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în acest domeniu. Acest fapt a fost cu atât mai evident la momentul faptelor, astfel încât Curtea a considerat că reclamantul nu a beneficiat de gradul minim de protecție acordat cetățenilor în temeiul statului de drept într-o societate democratică.

A se vedea, de asemenea, între altele: **Huvig împotriva Franței**, hotărâre din 24 aprilie 1990; **Halford împotriva Regatului Unit**, hotărâre din 25 iunie 1997.

Kopp împotriva Elveției

25 martie 1998

Această cauză privea punerea sub ascultare a liniilor telefonice ale firmei de avocatură a reclamantului la ordinul Procurorului General Federal.

Curtea a hotărât, în speță, că **a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că dreptul elvețian nu indica cu suficientă claritate întinderea și modul de exercitare a marjei de apreciere a autorităților în acest domeniu. Prin urmare, Curtea a considerat că reclamantul, în calitate sa de avocat, nu a beneficiat de gradul minim de protecție impus de statul de drept într-o societate democratică.

Amann împotriva Elveției

16 februarie 2000 (Marea Cameră)

Cauza privește apelul telefonic primit de reclamant de la ambasada fostei Uniuni Sovietice – pentru a comanda un aparat depilator căruia acesta îi făcea publicitate – interceptat de ministerul public, care a solicitat serviciului de informații să-i întocmească un dosar reclamantului.

Curtea a hotărât că, în speță, **a fost încălcat art. 8** din Convenție întrucât apelul telefonic a fost înregistrat, precum și că **a fost încălcat aceleași articol** întrucât a fost creat și păstrat dosarul, constatând că aceste ingerințe în dreptul reclamantului la respectarea vieții sale private nu erau prevăzute de lege, în măsura în care dreptul elvețian era neclar în ceea ce privește puterea discreționară a autorităților în acest domeniu.

Taylor-Sabori împotriva Regatului Unit

22 octombrie 2002

Această cauză privea interceptarea de către poliție, ca parte a unei operațiuni de supraveghere sub acoperire, a mesajelor transmise către pagerul reclamantului.

Curtea a hotărât că, în speță, **a fost încălcat art. 8** din Convenție. Observând, în special, că, la momentul faptelor în cauză, nu exista un sistem legal care să reglementeze interceptarea mesajelor pager transmise printr-un sistem de telecomunicații private, a constatat, astfel cum a admis Guvernul Regatului Unit, că

ingerința nu era prevăzută de lege.

Wisse împotriva Franței

22 decembrie 2005

Cei doi reclamânți au fost arestați cu învinuirea de a fi săvârșit jafuri armate și plasați în arest preventiv. În temeiul unui mandat de arestare emis de judecătorul de instrucție, convorbirile telefonice dintre aceștia și rudele lor la vorbitor au fost înregistrate. Cererea reclamantilor ca procedurile referitoare la înregistrarea convorbirilor lor să fie declarate nule a fost respinsă. Aceștia au susținut că înregistrarea conversațiilor de la vorbitor au constituit o ingerință în dreptul lor la respectarea vieții private și de familie.

Curtea a hotărât că, în speță, **a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că dreptul francez nu indica cu suficientă claritate în ce mod și în ce măsură exista posibilitatea unei ingerințe a autorităților în viața privată a deținuților, nici întinderea și modul de exercitare a puterii lor discreționare în domeniul în cauză. În consecință, reclamantii nu au beneficiat de gradul minim de protecție impus de statul de drept într-o societate democratică. Curtea a observat, în special, că înregistrarea sistematică a convorbirilor la vorbitor în alte scopuri decât cele legate de securitatea penitenciarului priva vorbitoarele de unica lor *rațiune de a exista*, și anume aceea de a permite persoanelor private de libertate să-și păstreze într-un anumit grad viața privată, inclusiv caracterul privat al discuțiilor cu familiile lor.

Kennedy împotriva Regatului Unit

18 mai 2010

Condamnat pentru omor – într-o cauză controversată din cauza probelor lipsă și contradictorii – și eliberat din penitenciar în 1996, reclamantul a devenit ulterior activ în lupta împotriva erorilor judiciare. Suspectând că poliția îi intercepta comunicațiile după ce a început o mică afacere, a formulat o plângere către Tribunalul pentru Litigii referitoare la Competențele de Investigare [Investigatory Powers Tribunal (IPT)]. În cele din urmă a fost informat, în 2005, că nu a fost efectuată nicio constatare în favoarea sa în privința plângerilor formulate. Aceasta însemna că comunicațiile sale nu au fost interceptate sau că IPT a considerat orice interceptare ca fiind legală. IPT nu a furnizat informații suplimentare. Reclamantul s-a plâns despre presupusa interceptare a de comunicațiilor sale.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că dreptul Regatului Unit în ceea ce privește interceptarea comunicațiilor interne, coroborat cu clarificările aduse prin publicarea unui cod de deontologie, indica cu o claritate suficientă procedurile de autorizare și prelucrare a mandatelor de interceptare, precum și prelucrarea, comunicarea și distrugerea datelor colectate. În plus, nu exista nicio dovadă a unor deficiențe semnificative în aplicarea și funcționarea regimului de supraveghere. Prin urmare, și având în vedere garanțiile împotriva abuzurilor în proceduri, precum și garanțiile mai generale oferite prin controlul efectuat de Commissioner și examinarea efectuată de IPT, măsurile de supraveghere contestate, în măsura în care ar fi putut să fie aplicate reclamantului, erau justificate în temeiul art. 8 § 2 din Convenție.

Dragojević împotriva Croatiei

15 ianuarie 2015

Acest caz privea, în principal, supravegherea secretă a conversațiilor telefonice ale unui suspect de trafic de droguri. Reclamantul a susținut, în special, că judecătorul de instrucție nu a respectat procedura impusă de dreptul croat pentru a evalua în mod efectiv dacă utilizarea supravegherii secrete a fost necesară și justificată în situația sa specială.

Curtea a hotărât că, în speță, **a fost încălcat art. 8** din Convenție. A constatat, în special, că dreptul croat, astfel cum a fost interpretat de instanțele naționale, nu oferea o claritate rezonabilă în ceea ce privește puterile discreționare ale autorităților de a dispune măsuri de supraveghere și nu oferea în practică – astfel cum s-a întâmplat în cazul reclamantului — suficiente garanții împotriva eventualelor abuzuri.

A se vedea, de asemenea: [Bašić împotriva Croatiei](#), hotărâre din 25 octombrie 2016; [Matanović împotriva Croatiei](#), hotărâre din 4 aprilie 2017.

R.E. împotriva Regatului Unit (nr. 62498/11)

27 octombrie 2015

Reclamantul, care a fost arestat și plasat în detenție în Irlanda de Nord în trei rânduri, în legătură cu uciderea unui polițist, s-a plâns, în special, cu privire la regimul de supraveghere secretă a consultărilor dintre deținuți și avocații acestora și dintre deținuții vulnerabili² și „adulții corespunzători”³.

Această cauză a fost examinată din punctul de vedere al principiilor dezvoltate de Curte în domeniul interceptării convorbirilor telefonice dintre avocat și client, care impun garanții stringente. Curtea a constatat că aceste principii trebuie să fie aplicate supravegherii secrete a consultărilor dintre avocat și client într-o secție de poliție. În speță, Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție în ceea ce privește supravegherea secretă a consultațiilor juridice. A notat, în special, că orientările care prevăd tratarea, păstrarea și distrugerea în condiții de siguranță a probelor materiale obținute prin supraveghere secretă erau puse în aplicare din 22 iunie 2010. Cu toate acestea, la momentul la care reclamantul se afla în detenție, mai 2010, orientările respective nu erau încă în vigoare. Prin urmare, Curtea nu a fost convinsă că prevederile de drept intern în vigoare la momentul faptelor oferiseră garanții suficiente pentru a proteja consultările reclamantului cu avocatul său, obținute prin supraveghere secretă. Curtea a hotărât și că **nu a fost încălcat art. 8** în ceea ce privește supravegherea secretă a consultărilor dintre persoanele private de libertate și „adulții corespunzători”, constatând, în special, că acestea nu erau supuse secretului profesional și, prin urmare, o persoană privată de libertate nu putea avea aceleași așteptări de caracter privat ca în cazul unei consultații juridice. În plus, Curtea a fost convinsă că prevederile interne relevante, în măsura în care aveau legătură cu posibila supraveghere a consultărilor dintre deținuți și „adulții corespunzători”, erau însoțite de garanții adecvate împotriva abuzurilor.

Roman Zakharov împotriva Rusiei

4 decembrie 2015 (Marea Cameră)

Această cauză privea sistemul de interceptare secretă a comunicațiilor de telefonie mobilă în Rusia. Reclamantul, editor-șef al unei edituri, s-a plâns, în special, de faptul că operatorii de rețele de telefonie mobilă din Rusia erau obligați prin lege să instaleze echipamente care să permită agențiilor de aplicare a legii să desfășoare măsuri operative de investigații și că, fără garanții suficiente în temeiul dreptului rus, acest fapt permitea interceptarea generalizată a comunicațiilor.

Curtea a hotărât că, în speță, a fost **încălcat art. 8** din Convenție, constatând că dispozițiile legale ruse care reglementau interceptarea comunicațiilor nu ofereau garanții adecvate și efective împotriva arbitrarului și riscurilor de abuz inerente oricărui sistem de supraveghere secretă, care era extrem de ridicat într-un sistem precum cel din Rusia, în care serviciile secrete și poliția aveau acces direct, prin mijloace tehnice, la toate comunicațiile de telefonie mobilă. În special, Curtea a constatat deficiențe în ceea ce privește cadrul legal în următoarele domenii: circumstanțele în care autoritățile publice din Rusia sunt abilitate să recurgă la măsuri de supraveghere secretă; durata unor astfel de măsuri, în special circumstanțele în care ar trebui să înceteze; procedurile de autorizare a interceptării, precum și stocarea și distrugerea datelor interceptate; controlul interceptărilor. În plus, caracterul efectiv al căilor de atac disponibile pentru a contesta interceptarea comunicațiilor era afectat de faptul că acestea erau disponibile numai persoanelor care puteau să probeze interceptarea și că obținerea unor astfel de

² Un minor sau o persoană care are o tulburare psihică sau vulnerabilă psihic în alt mod.

³ Un „adult corespunzător” poate fi o rudă sau un tutore sau o persoană cu experiență în tratarea persoanelor cu tulburare psihică sau vulnerabile psihic.

probe era imposibilă în lipsa unui sistem de notificare sau a posibilității de a avea acces la informații privind interceptarea.

Szabó și Vissy împotriva Ungariei

12 ianuarie 2016

Această cauză privea legislația maghiară referitoare la supravegherea secretă antiteroristă, introdusă în 2011. Reclamanții s-au plâns, în special, că exista posibilitatea de a face obiectul unor măsuri nejustificate și disproporționate intruzive, în cadrul juridic maghiar, de supraveghere secretă în scopuri legate de securitatea națională [și anume „art. 7/E (3) privind supravegherea”]. Reclamanții susțineau, în special, că acest cadru juridic era predispus la abuzuri, în special în lipsa unui control jurisdicțional.

În speță Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție. A admis că era o consecință firească a formelor actuale ale terorismului ca guvernele să recurgă la tehnologii de vârf, inclusiv la o monitorizare masivă a comunicațiilor, pentru a anticipa incidente iminente. Cu toate acestea, Curtea nu a fost convinsă că legislația în cauză oferea suficiente garanții pentru evitarea abuzurilor. În special, domeniul de aplicare al măsurilor putea include practic orice persoană în Ungaria, date fiind noile tehnologii care permit Guvernului să intercepteze volume mari de date chiar și despre persoane din afara sferei inițiale a operațiunii. Pe de altă parte, dispunerea unor astfel de măsuri s-a luat în întregime de către executiv, fără a exista o evaluare dacă interceptarea comunicațiilor era strict necesară și fără ca măsuri corective efective, nici măcar judiciare, să fie puse în aplicare. Curtea a hotărât în continuare că, în speță, **nu a fost încălcat art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție, **coroborat cu art. 8**, reitând faptul că art. 13 nu poate fi interpretat ca impunând o cale de atac împotriva stadiului în care se află dreptul intern.

Mustafa Sezgin Tanrikulu împotriva Turciei

18 iulie 2017

Reclamanta s-a plâns de decizia unei instanțe interne din 2005 care admitea interceptarea comunicațiilor oricărei persoane din Turcia, inclusiv a sa, pentru aproximativ o lună și jumătate. A susținut, în special, că măsurile de interceptare constituiau un abuz al legislației naționale în vigoare la acel moment. De asemenea, a menționat că nu a dispus de un recurs efectiv, întrucât autoritățile naționale au refuzat să efectueze o anchetă cu privire la plângerile sale legate de interceptarea comunicațiilor sale.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că ordinul de interceptare în speță nu era prevăzut de lege. Curtea a hotărât, de asemenea, că în speță **a fost încălcat art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție.

Cereri pendinte

Centrum För Rättvisa împotriva Suediei (nr. 35252/08)

Cerere comunicată guvernului suedez la 21 noiembrie 2011 și la 14 octombrie 2014

Reclamanta, o firmă de avocatură de interes public fără scop lucrativ, se plânge de practicile și legislația statului suedez în ceea ce privește măsurile de supraveghere secretă.

Curtea a comunicat cererea guvernului suedez și a adresat întrebări părților, în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private), art. 13 (dreptul la un recurs efectiv) și art. 34 (dreptul de petiționare individual) din Convenție.

Tretter și alții împotriva Austriei (nr. 3599/10)

Cerere comunicată guvernului austriac la 6 mai 2013

Această cauză privește modificările aduse legii privind competențele polițienești, lege ce a intrat în vigoare în ianuarie 2008 și a extins competențele autorităților polițienești de a colecta și prelucra date cu caracter personal.

Curtea a comunicat cererea guvernului austriac și a adresat întrebări părților, în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și a corespondenței), art. 10 (libertatea de exprimare) și art. 34 (dreptul de petiționare individual) din Convenție.

Cerere similară pendinte: [Ringler împotriva Austriei \(nr. 2309/10\)](#)

Cerere comunicată guvernului austriac la 6 mai 2013

Big Brother Watch și alții împotriva Regatului Unit (nr. 58170/13)
Bureau of Investigative Journalism și Alice Ross împotriva Regatului Unit (nr. 62322/14)

10 organizații pentru drepturile omului și alții împotriva Regatului Unit (nr. 24960/15)

Cereri comunicate Guvernului Regatului Unit la 9 ianuarie 2014, 5 ianuarie 2015 și, respectiv, la 24 noiembrie 2015

Plângerile în aceste 3 cauze au fost declanșate de dezvăluirile făcute de Edward Snowden privind programele de supraveghere electronică folosite de către Statele Unite ale Americii și Regatul Unit pentru interceptarea majoritatea comunicațiilor, precum și privind schimbul comunicațiilor interceptate și a comunicațiilor electronice dintre cele două state. Reclamantii din cele trei cauze erau convinși că, având în vedere natura delicată a activităților lor, comunicațiile le-au fost interceptate de către unul din serviciile de informații al Regatului Unit sau al Statelor Unite.

Curtea a comunicat prima cerere Guvernului Regatului Unit la 9 ianuarie 2014 și a adresat [întrebări](#) părților, în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și a corespondenței) din Convenție. A comunicat cea de-a doua cerere Guvernului Regatului Unit la 5 ianuarie 2015 și a adresat [întrebări](#) părților, în temeiul art. 8 și art. 10 (libertatea de exprimare) din Convenție. Cea de-a treia cerere a fost comunicată Guvernului Regatului Unit la 24 noiembrie 2015 și Curtea a adresat [întrebări](#) părților în temeiul art. 8, art. 10, art. 6 (dreptul la un proces echitabil), art. 14 (interzicerea discriminării) și art. 34 (dreptul de petiționare individual) din Convenție.

La 7 noiembrie 2017, Curtea a desfășurat o [ședință](#) în fața Camerei în cele trei cauze.

Benedik împotriva Sloveniei (nr. 62357/14)

Cerere comunicată Guvernului sloven la 8 aprilie 2015

Prezenta cauză privește dezvăluirea către poliție a datelor personale ale reclamantului de către un furnizor de servicii de internet. Reclamantul se plânge că dreptul său la confidențialitate a fost încălcat ca urmare a faptului că datele sale privind adresa IP și, în consecință, identitatea sa au fost colectate fără un ordin judecătoresc.

Curtea a comunicat cererea guvernului sloven și a adresat [întrebări](#) părților, în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție.

Association confraternelle de la presse judiciaire împotriva Franței și alte 11 cereri (nr. 49526/15, 49615/15, 49616/15, 49617/15, 49618/15, 49619/15, 49620/15, 49621/15, 55058/15, 55061/15, 59602/15 și 59621/15)

Cerere comunicată Guvernului francez la 26 aprilie 2017

Aceste cereri, care au fost introduse de avocați și jurnaliști, precum și de persoane juridice care au legătură cu aceste profesii, privesc Legea informațiilor franceză din 24 iulie 2015.

Curtea a comunicat cererile guvernului francez și a adresat [întrebări](#) părților, în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și a corespondenței), art. 10 (libertatea de exprimare) și art. 13 (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție.

Cereri similare pendinte: **Follorou împotriva Franței (nr. 30635/17) și Johannes împotriva Franței (nr. 30636/17)**, comunicate guvernului francez la 4 iulie 2017.

Monitorizarea utilizării calculatorului de către angajați

Bărbulescu împotriva României

5 septembrie 2017 (Marea Cameră)

Această cauză privește decizia unei societăți private de a concedia un angajat - reclamantul - după monitorizarea comunicațiilor sale electronice și a conținutului acestora. Reclamantul a reclamat faptul că decizia angajatorului său se întemeiează pe o încălcare a vieții private și că instanțele naționale nu au reușit să protejeze dreptul la respectarea vieții sale private și a corespondenței.

Marea Cameră a hotărât, cu unsprezece voturi la unu, că **a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că autoritățile române nu au protejat în mod corespunzător dreptul reclamantului la respectarea vieții private și a corespondenței. În consecință, acestea nu au păstrat un echilibru just între interesele în cauză. În special, instanțele interne nu au reușit să stabilească dacă reclamantul primise o notificare prealabilă din partea angajatorului privind posibilitatea ca respectivele comunicații ar putea să fie monitorizate; acestea nu au avut în vedere nici faptul că reclamantul nu a fost informat cu privire la natura sau amploarea monitorizării, ori cu privire la gradul de monitorizare asupra vieții sale private și a corespondenței. În plus, instanțele naționale nu au reușit să stabilească, în primul rând, motivele specifice care justifică introducerea unor măsuri de monitorizare; în al doilea rând, dacă angajatorul ar fi putut utiliza mai puține măsuri care presupun intruziune în viața privată a reclamantei și a corespondenței; în al treilea rând, dacă respectivele comunicații ar fi putut fi accesate fără știința reclamantului.

Cereri pendinte

Libert împotriva Franței (nr. 588/13)

Cerere comunicată guvernului francez la 30 martie 2015

Reclamantul se plânge, în special, de o încălcare a dreptului său la respectarea vieții private care rezultă din faptul că angajatorul său (compania națională de căi ferate franceză, SNCF) a deschis fișiere aflate pe partiția de pe hard-diskul calculatorului său de serviciu denumită „D:/date personale” fără ca el să fie prezent. Acesta a fost ulterior concediat din cauza conținutului fișierelor în cauză.

Curtea a comunicat cererea guvernului francez și a adresat întrebări părților, în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție.

Eșantioane de voce

P.G. și J.H. împotriva Regatului Unit (nr. 44787/98)

25 septembrie 2001

Această cauză privea, în special, înregistrarea vocilor reclamaților într-o secție de poliție, în urma arestării lor sub suspiciunea că ar fi urmat să săvârșească o tâlhărie.

Curtea a hotărât că, în speță, a fost **încălcat art. 8** din Convenție în ceea ce privește utilizarea dispozitivelor de ascultare secretă în secția de poliție. Notând, în special, că, la momentul faptelor, nu exista niciun sistem oficial care să reglementeze utilizarea de dispozitive de ascultare secretă de către poliție la sediu, Curtea a constatat că ingerința în dreptul reclamaților la viață privată nu era prevăzută de lege. În această cauză, Curtea a constatat, de asemenea, că a fost încălcat art. 8, ținând seama de utilizarea unui dispozitiv de ascultare secretă într-un apartament și că nu a fost încălcat art. 8 în ceea ce privește obținerea de informații despre utilizarea unui telefon.

Vetter împotriva Franței

31 mai 2005

În urma descoperirii corpului unei persoane care prezenta plăgi prin împușcare, poliția, suspectând că reclamantul a săvârșit omorul, a instalat dispozitive de ascultare într-un apartament pe care acesta îl vizita în mod regulat.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că dreptul francez nu indica cu suficientă claritate întinderea și modul de exercitare a puterii discreționare a autorităților în privința dispozitivelor de ascultare.

Supraveghere video

Peck împotriva Regatului Unit

28 ianuarie 2003

A se vedea infra, „Dezvăluirea de date cu caracter personal”.

Köpke împotriva Germaniei

5 octombrie 2010 (decizie privind admisibilitatea)

Reclamanta, casieră la un supermarket, a fost concediată fără preaviz pentru furt, în urma unei operațiuni de supraveghere video secretă efectuată de angajatorul său cu sprijinul unei agenții particulare de detectivi. Aceasta a contestat fără succes concedierea în fața instanțelor pentru soluționarea litigiilor de muncă. Plângerea sa pe motive de constituționalitate a fost, de asemenea, respinsă.

Curtea a respins plângerea reclamantei în temeiul art. 8 din Convenție ca **inadmisibilă** (vădit nefondată). A concluzionat că autoritățile interne au păstrat un echilibru just între dreptul angajatei la respectarea vieții private și interesul angajatorului acesteia de a-și proteja drepturile de proprietate și interesul public, în vederea unei bune administrări a justiției. Curtea a observat, însă, că intereselor concurente implicate li s-ar putea acorda o pondere diferită în viitor, având în vedere măsura în care intruziunile în viața privată au devenit posibile datorită noilor tehnologii, din ce în ce mai sofisticate.

Stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal

„Protecția datelor cu caracter personal are un rol fundamental în exercitarea de către o persoană a dreptului său la respectarea vieții private și de familie, astfel cum este garantat de art. 8 din Convenție. Dreptul intern trebuie să ofere garanții adecvate pentru a preveni orice utilizare a datelor cu caracter personal care ar putea fi incompatibilă cu garanțiile prevăzute de acest articol [...]. Necesitatea unor astfel de garanții este cu atât mai mare în cazul protecției datelor cu caracter personal care constituie obiectul prelucrării automate, în special atunci când aceste date sunt utilizate în scopuri polițienești. Dreptul intern ar trebui să se asigure că aceste date sunt relevante și nu sunt excesive în raport cu scopurile pentru care sunt înregistrate, și că ele sunt păstrate într-o formă care să permită identificarea persoanelor vizate o perioadă nu mai lungă decât este necesar pentru scopurile pentru care acestea sunt înregistrate [...]. [Acesta] trebuie să ofere, de asemenea, garanții adecvate, că datele cu caracter personal care au fost înregistrate au fost protejate în mod eficient împotriva utilizării necorespunzătoare și abuzului [...].” (*S. și Marper împotriva Regatului Unit*, hotărâre (Marea Cameră) din 4 decembrie 2008, pct. 103)

În contextul sistemului de justiție penală

Perry împotriva Regatului Unit

17 iulie 2003

Reclamantul a fost arestat în legătură cu o serie de jafuri armate asupra unor șoferi de taxi și eliberat în așteptarea identificării. Întrucât nu a participat la respectiva ședință și la câteva sesiuni ulterioare, poliția a solicitat autorizația de a-l filma în secret cu o cameră video. Reclamantul s-a plâns de faptul că poliția l-a filmat în secret pentru a-l identifica și a utilizat caseta video în procesul penal declanșat împotriva sa.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție. A luat act de faptul că nu a existat niciun indiciu potrivit căruia reclamantul ar fi crezut că înregistrarea făcută în secția de poliție va fi folosită în procedura de identificare video și, eventual, ca element de probă care să-i prejudicieze apărarea la proces. Această stratagemă adoptată de poliție a depășit condițiile normale de utilizare a acestui tip de cameră și a constituit o ingerință în dreptul reclamantului la respectarea vieții sale private. Ingerința în cauză nu era prevăzută de lege, deoarece poliția nu a respectat procedurile stabilite în codul aplicabil: polițiștii nu au obținut acordul reclamantului și nu l-au informat că se face o înregistrare video; nici nu l-au informat cu privire la drepturile sale în acest sens.

S. și Marper împotriva Regatului Unit

4 decembrie 2008 (Marea Cameră)

Această cauză privea păstrarea pe o perioadă nelimitată a unei baze de date cu

ampretele digitale, mostre de celule și profilurile ADN ale reclamanților⁴ după ce acțiunea penală împotriva lor s-a finalizat prin achitare, într-o cauză, și prin clasare, în cealaltă cauză.

Curtea a hotărât că, în speță, a fost **încălcat art. 8** din Convenție, constatând că păstrarea datelor în litigiu a constituit o ingerință disproporționată în dreptul reclamanților la respectarea vieții private și nu putea fi privită ca fiind necesară într-o societate democratică. Curtea a considerat, în special, că utilizarea tehnicilor științifice moderne în sistemul de justiție penală nu poate fi permisă cu orice preț și fără a păstra un echilibru adecvat între beneficiile potențiale ale utilizării extensive a unor astfel de tehnici și interesele majore care țin de viața privată. Orice stat care își revendică rolul de pionier în dezvoltarea de noi tehnologii are răspunderea specială de „a păstra un echilibru just”. Curtea a concluzionat că natura generalizată și nediferențiată a atribuțiilor de a păstra amprente digitale, mostre de celule și profilurile ADN ale persoanelor suspectate, dar necondamnate pentru săvârșirea de infracțiuni, astfel cum s-a întâmplat în speță, nu a păstrat un echilibru just între interesele publice și cele private concurente.

B.B. împotriva Franței (nr. 5335/06), Gardel împotriva Franței și M.B. împotriva Franței (nr. 22115/06)

17 decembrie 2009

Reclamanții din aceste cauze, care fuseseră condamnați la pedepse cu închisoarea pentru violarea unor minori în vârstă de 15 ani de către o persoană aflată într-o poziție de autoritate, s-au plâns, în special, de includerea lor în dosarul național automat al autorilor de infracțiuni sexuale (*Fichier judiciaire nationale automatisé des auteurs d'infractions sexuelles*).

În cele trei cauze, Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că sistemul de includere în dosarul național al autorilor de infracțiuni sexuale, astfel cum a fost aplicat reclamanților, a păstrat un echilibru just între interesele publice și private concurente aflate în joc. Curtea a reafirmat, în special, că protecția datelor cu caracter personal are un rol fundamental în exercitarea de către o persoană a dreptului său la respectarea vieții private și de familie, cu atât mai mult atunci când aceste date au fost supuse prelucrării automate, nu în ultimul rând atunci când aceste date au fost utilizate în scopuri polițienești. Cu toate acestea, Curtea nu putea repune în discuție obiectivele legate de prevenție ale bazei de date. În plus, întrucât reclamanții aveau posibilitatea efectivă de a depune o cerere de ștergere a datelor, Curtea a considerat că durata maximă de păstrare a datelor – maxim 30 de ani – nu era disproporționată în raport cu obiectivul urmărit de păstrarea informațiilor. În sfârșit, consultarea acestor date de către instanțe, poliție și autorități administrative se supunea obligației de confidențialitate și era limitată la situații precis stabilite.

A se vedea, de asemenea: **J.P.D. împotriva Franței (nr. 55432/10)**, decizie (inadmisibilă) din 16 septembrie 2014.

Uzun împotriva Germaniei

2 septembrie 2010

A se vedea supra, la „Colectarea de date cu caracter personal”, „Date GPS”.

Dimitrov-Kazakov împotriva Bulgariei

10 februarie 2011

Numele reclamantului a fost înscris în registrele poliției, cu referire la un viol, ca „infractor”, după ce a fost interogat despre un viol, chiar dacă nu a fost pus sub acuzare pentru comiterea infracțiunii. Ulterior a fost supus de către poliție la o serie de recunoașteri legate de plângeri de viol sau dispariții de tinere fete. Reclamantul s-a plâns

⁴ . Profilurile ADN sunt informații în format digital care sunt stocate în format electronic în baza de date națională ADN împreună cu detalii despre persoana la care se referă.

de includerea sa în dosarele poliției și de lipsa unei căi de atac prin care să-i fie examinată această plângere.

Curtea a hotărât că a fost încălcat art. 8 din Convenție, constatând că includerea acestuia în dosarele poliției nu era „prevăzută de lege”, în sensul respectivului articol. Curtea a hotărât, în continuare, că **a fost încălcat art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție, **coroborat cu art. 8**, întrucât nu a existat un recurs efectiv în această privință.

Shimovolos împotriva Rusiei

21 iunie 2011

Această cauză privea înregistrarea unui activist pentru drepturile omului într-o așa-numită „bază de date”, care cuprindea informații despre deplasările sale, cu trenul sau pe calea aerului, în Rusia, precum și despre arestarea sa.

Curtea a hotărât că, în speță, a fost **încălcat art. 8** din Convenție. A notat, în special, că crearea și mentenanța bazei de date și procedura pentru funcționarea sa erau reglementate printr-un ordin ministerial care nu a fost niciodată publicat sau pus altfel la dispoziția publicului. În consecință, Curtea a constatat că dreptul intern nu indica cu suficientă claritate întinderea și modalitățile puterii discreționare conferite autorităților interne pentru a colecta și stoca în baza de date informații cu privire la viața privată a indivizilor. În special, nu stabilea într-o formă accesibilă publicului vreun indiciu despre minimele garanții împotriva abuzurilor.

Khelili împotriva Elveției

18 octombrie 2011

Reclamanta din această cauză s-a plâns că, în cursul unui control efectuat de polițiști la Geneva în 1993, aceștia au găsit asupra sa cărți de vizită pe care scria: „Tânăra frumoasă, amabilă, doresc să cunosc un bărbat pentru a merge la un pahar sau pentru a ieși împreună, din când în când. Nr. tel. [...]”. Reclamanta a susținut că, în urma acestui control, polițiștii i-au înscris numele său în evidențe ca fiind prostituată, activitate în care a negat în mod sistematic că este implicată. Reclamanta a afirmat că stocarea de date despre care pretindea că ar fi false în ceea ce privește viața sa privată i-a încălcat dreptul la respectarea vieții private

Curtea a hotărât că, în speță, a fost **încălcat art. 8** din Convenție, constatând că păstrarea de către poliție de date posibil false privind viața privată i-a încălcat reclamantei dreptul la respectarea vieții sale private și că menținerea termenului „prostituată” în decursul anilor nu fusese nici justificată, nici necesară într-o societate democratică. Curtea a observat, în special, că termenul în discuție putea dăuna reputației reclamantei și să-i facă dificilă viața cotidiană, având în vedere că datele conținute în dosarele poliției puteau fi transferate autorităților. Acest fapt era cu atât mai important cu cât datele cu caracter personal făceau obiectul prelucrării automate, facilitând astfel în mod considerabil accesul și distribuirea unor astfel de date. Prin urmare, reclamanta avea un interes considerabil ca termenul „prostituată” să fie eliminat din dosarele poliției.

M.M. împotriva Regatului Unit (nr. 24029/07)

13 noiembrie 2012

În anul 2000, reclamanta a fost arestată de poliție după dispariția nepotului său pentru o zi, în încercarea de a preveni plecarea acestuia în Australia în urma eșecului mariajului fiului său. Autoritățile au decis să nu înceapă urmărirea penală împotriva sa și i s-a dat în schimb un avertisment pentru răpire de minori. Inițial avertismentul urma să rămână la dosar pentru o perioadă de cinci ani, dar, din cauza unei schimbări a politicii în cazurile în care persoana vătămată era minoră, perioada a fost extinsă ulterior pe viață. Reclamanta s-a plâns de stocarea pe perioadă nelimitată și publicarea datelor legate de avertismentul dat și impactul acestui fapt asupra perspectivelor sale de angajare.

Curtea a hotărât că, în speță, a fost **încălcat art. 8** din Convenție. Într-adevăr, ca urmare a efectului cumulativ al deficiențelor identificate, Curtea a considerat că nu

existau garanții suficiente în sistem pentru reținerea și dezvăluirea de date privind cazierul judiciar pentru a se asigura că datele referitoare la viața privată nu vor fi dezvăluite prin încălcarea dreptului acesteia la respectarea vieții private. Reținerea și dezvăluirea datelor reclamantei privind avertismentul primit nu puteau fi considerate ca fiind prevăzute de lege în sensul art. 8. Curtea a observat, în special, că, deși datele conținute în cazierul judiciar constituiau, într-un sens, informații publice, stocarea lor sistematică în evidențele centrale însemna că acestea erau disponibile pentru dezvăluirea la mult timp după eveniment, într-un moment în care orice persoană alta decât persoana în cauză probabil le va fi uitat, mai ales într-o situație în care, la fel ca în cazul reclamantei, avertismentul a fost dat în privat. Astfel, în măsura în care condamnarea sau avertismentul ținea de trecut, devenise o parte a vieții private a persoanei care trebuia să fie respectată.

M.K. împotriva Franței (nr. 19522/09)

18 aprilie 2013

În 2004 și 2005, reclamantul a făcut obiectul a două anchete privind furtul unor cărți. Acesta a fost achitat în urma primului proces, în timp ce în al doilea s-a dispus încetarea procesului penal. În ambele rânduri i-au fost prelevate amprente digitale și au fost înregistrate în baza de date. În 2006, reclamantul a solicitat ca amprente sale să fie șterse din baza de date. Cererea sa a fost acordată numai pentru amprente luate în cursul primului proces. Căile de atac introduse de reclamant au fost respinse. Reclamantul s-a plâns că păstrarea datelor sale în baza electronică de date cu amprente digitale i-a încălcat dreptul la respectarea vieții private.

Curtea a hotărât că, în speță, a fost **încălcat art. 8** din Convenție, constatând că reținerea datelor a constituit o ingerință disproporționată în dreptul reclamantului la respectarea vieții sale private și nu putea fi considerată necesară într-o societate democratică. Curtea a observat, în special, că statul francez și-a depășit marja de apreciere în materie, întrucât sistemul de păstrare a amprentelor digitale ale persoanelor suspectate de comiterea unei infracțiuni, dar necondamnate, astfel cum a fost cel aplicat reclamantului în speță, nu a păstrat un echilibru just între interesul public și cel privat concurent, aflate în joc.

Peruzzo și Martens împotriva Germaniei

4 iunie 2013 (decizie privind admisibilitatea)

Reclamanții, care fuseseră condamnați pentru infracțiuni penale grave, s-au plâns despre deciziile instanțelor interne de a preleva material celular de la aceștia și de a-l stoca într-o bază de date sub formă de profiluri ADN pentru a facilita anchetarea unor viitoare posibile fapte penale.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă** ca vădit nefondată. A constatat că dispozițiile interne privind prelevarea și păstrarea de material ADN de la persoane condamnate pentru infracțiuni care ating un anumit nivel de gravitate, astfel cum s-au aplicat în cazul reclamanților, păstrează un echilibru just între interesele publice și private concurente și țin de marja de apreciere acceptabilă a statului pârât.

A se vedea, de asemenea: **W. împotriva Țărilor de Jos (nr. 20689/08)**, decizie (privind inadmisibilitatea) din 20 ianuarie 2009.

Brunet împotriva Franței

18 septembrie 2014

Reclamantul s-a plâns, în special, de o ingerință în viața sa privată ca urmare a faptului că a fost adăugat în baza de date STIC a poliției (sistemul de prelucrare a infracțiunilor constatate) – care conține informații despre rapoartele anchetelor, menționând persoanele implicate și despre victime – după încetarea acțiunii penale împotriva sa.

Curtea a hotărât, în speță, că a fost **încălcat art. 8** din Convenție, constatând că statul francez și-a depășit puterea discreționară („marja de apreciere”) în astfel de chestiuni: păstrarea datelor putea fi considerată o încălcare disproporționată a dreptului reclamantului la respectarea vieții sale private și nu era necesară într-o societate

democratică. Curtea a considerat, în special, că reclamantul nu a avut posibilitatea reală de a solicita eliminarea din baza de date a informațiilor care îl priveau și că durata păstrării datelor respective, de 20 ani, putea fi asimilată dacă nu cu o stocare pe perioadă nelimitată, cel puțin cu o normă, mai degrabă decât cu o limită maximă.

Karabeyoğlu împotriva Turciei

7 iunie 2016

Această cauză privea o operațiune de supraveghere telefonică a reclamantului, procuror, în cursul unei anchete penale privind o organizație ilegală cunoscută sub denumirea *Ergenekon* și utilizarea informațiilor astfel obținute în contextul unei anchete disciplinare separate.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** din Convenție în ceea ce privește ascultarea convorbirilor telefonice în legătură cu ancheta penală și că **a fost încălcat art. 8** în ceea ce privește utilizarea în cadrul procedurilor disciplinare a informațiilor obținute prin ascultarea convorbirilor telefonice. Curtea a constatat, în special, că, în cursul anchetei penale, reclamantul a beneficiat de nivelul minim de protecție impus de statul de drept într-o societate democratică, întrucât interceptarea convorbirilor telefonice a fost dispusă pe baza unei suspiciuni obiectiv rezonabile și s-a realizat în conformitate cu legislația aplicabilă. În opinia Curții, ingerința în dreptul reclamantului la respectarea vieții sale private a fost necesară în interesul securității naționale și pentru prevenirea dezordinii și faptelor penale. Cu toate acestea, utilizarea informațiilor astfel obținute în contextul unei anchete disciplinare nu era prevăzută de lege, iar legislația relevantă a fost încălcată în două privințe: informațiile au fost folosite în alte scopuri decât cele pentru care au fost colectate și nu au fost distruse în termenul de 15 de zile după ce ancheta penală s-a încheiat. În speță, Curtea a constatat, de asemenea, că **a fost încălcat art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție, constatând că, atât în ceea ce privește anchetele penale, cât și în cele disciplinare, reclamantul nu dispunea de o cale de atac internă care să-i asigure o examinare a aspectului dacă ingerința era compatibilă cu dreptul său la respectarea vieții sale private și a corespondenței.

Figueiredo Teixeira împotriva Andorei

8 noiembrie 2016

Această cauză privea stocarea și comunicarea către autoritatea judiciară a datelor despre apelurile telefonice efectuate de reclamant, care era suspectat de infracțiunea gravă de trafic de droguri. Reclamantul s-a plâns, în special, că stocarea datelor referitoare la comunicațiile sale telefonice a constituit o ingerință nejustificată în dreptul său la respectarea vieții private.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** din Convenție. Aceasta a constatat, în special, că, întrucât ingerința în litigiu era prevăzută de dreptul din Andorra, în temeiul art. 87 din Codul de procedură penală și al Legii nr. 15/2003 privind protecția datelor cu caracter personal, o persoană care deține o cartelă de telefonie mobilă preplătită se poate aștepta în mod rezonabil ca aceste dispoziții să fie aplicate în cazul său. În plus, Curtea a constatat că procedura penală din Andorra prevedea o gamă largă de măsuri de protecție împotriva acțiunilor arbitrare, dat fiind că un judecător (un *batlle*) a examinat necesitatea și proporționalitatea ordinului de transmitere de date, având în vedere probele colectate și gravitatea infracțiunii în cauză. Prin urmare, Curtea a constatat că, în speță, echilibrul dintre dreptul reclamantului la respectarea vieții sale private și prevenirea săvârșirii de infracțiuni a fost respectat.

Dagregorio și Mosconi împotriva Franței

30 mai 2017 (decizie privind admisibilitatea)

Reclamanții sunt doi sindicaliști care au participat la ocuparea și blocarea feribotului „Pascal Paoli” deținut de *Société nationale Corse Méditerranée* (SNCM), în cursul preluării companiei de către un operator financiar. Cauza privea refuzul acestora de a se supune testărilor biologice, ale căror rezultate urmau să fie incluse în sistemul național computerizat de date genetice (FNAEG). Reclamanții, condamnați în primă instanță și în apel, nu au introdus recurs.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă** pentru neepuizarea căilor de atac interne. A subliniat, în special, că, în lipsa unui precedent judiciar aplicabil situației reclamantilor, existau îndoieli cu privire la eficacitatea unui recurs, având în vedere o hotărâre pronunțată de Consiliul Constituțional. Curtea a considerat că era așadar un punct care trebuia să fie transmis către Curtea de Casație. Simplul fapt de a avea îndoieli cu privire la perspectivele de succes ale unui recurs nu constituia un motiv suficient pentru omiterea utilizării acestei căi de atac.

Aycaguer împotriva Franței

22 iunie 2017

Reclamantul a susținut că i-a fost încălcat dreptul la respectarea vieții private din cauza deciziei prin care s-a dispus să-i fie prelevat un eșantion biologic pentru a fi inclus în sistemul național computerizat de date genetice (FNAEG) și că refuzul său de a se conforma acestui ordin a avut drept rezultat condamnarea sa penală.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție. A observat, în special, că, la 16 septembrie 2010, Curtea Constituțională a pronunțat o decizie potrivit căreia dispozițiile privind FNAEG erau conforme cu Constituția, sub rezerva, între altele, „să se stabilească durata de păstrare a respectivelor date cu caracter personal în funcție de scopul dosarului stocat, precum și de natura și/sau gravitatea infracțiunilor în cauză”. Curtea a notat că, până la data faptelor, nu s-au luat măsuri adecvate privind această rezervă și că nu exista până la momentul respectiv nicio dispoziție care să diferențieze perioada de stocare a datelor în funcție de natura și gravitatea infracțiunilor comise. Curtea a hotărât, de asemenea, că reglementările privind stocarea profilurilor ADN în FNAEG nu ofereau persoanei vizate o protecție suficientă, din cauza duratei și a faptului că datele nu puteau fi șterse. Prin urmare, reglementările nu păstrau un echilibru just între interesele publice și private concurente.

Cereri pendinte

Catt împotriva Regatului Unit (nr. 43514/15)

Cerere comunicată Guvernului Regatului Unit la 19 mai 2016

Această cauză privește păstrarea datelor cu caracter personal în baza de date privind extremismul intern (Domestic Extremism Database).

Curtea a comunicat cererea Guvernului Regatului Unit și a adresat întrebări părților, în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție.

În contextul sănătății

Chave născută Jullien împotriva Franței

9 iulie 1991 (decizia Comisiei Europene a Drepturilor Omului⁵)

Această cauză privea păstrarea într-un spital psihiatric a dosarului cuprinzând informații privind internarea obligatorie a reclamantei, internare a cărei nelegalitate fusese declarată de instanțele franceze. Reclamanta considera, în special, că prezența continuă într-o evidență centrală a informațiilor privind ținerea sa într-o instituție psihiatrică constituia o ingerință în viața sa privată și dorea ca astfel de informații să fie eliminate din evidența centrală de acest tip.

Comisia a declarat cererea **inadmisibilă** ca vădit nefondată.

A observat, în special, că înregistrarea informațiilor despre pacienții cu tulburări psihice nu deservea doar interesului legitim de a asigura desfășurarea eficientă a serviciilor din spitalul publice, ci și celui de a proteja drepturile pacienților înșiși, în special în cazurile

⁵ . Alături de Curtea Europeană a Drepturilor Omului și Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, care a funcționat la Strasbourg în perioada iulie 1954 – octombrie 1999, controla respectarea de către statele contractante a obligațiilor care le reveneau în temeiul Convenției Europene a Drepturilor Omului. Comisia și-a încetat existența în momentul în care Curtea a devenit permanentă, la 1 noiembrie 1998.

de internare obligatorie. În speță, Comisia nota, printre altele, că informațiile în cauză erau protejate de reguli de confidențialitate corespunzătoare. În plus, aceste documente nu erau asimilate unor evidențe centrale și nu erau în niciun caz accesibile publicului, ci numai unei categorii de persoane, enumerate limitativ, din afara instituției. Prin urmare, Comisia a constatat că ingerința la care a fost supusă reclamanta nu putea fi considerată ca fiind disproporționată în raport cu scopul legitim urmărit, și anume protecția sănătății.

L.L. împotriva Franței (nr. 7508/02)

10 octombrie 2006

Reclamantul s-a plâns, în special, despre transmiterea către și utilizarea de către instanțe a documentelor din dosarul său medical, în contextul procesului de divorț, fără consimțământul său și fără ca un expert în domeniul medical să fi fost numit în această privință.

Curtea a hotărât, în speță, că **a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, constatând că ingerința în dreptul reclamantului la respectarea vieții private nu a fost justificată, având în vedere importanța protejării datelor personale. A observat, în special, că instanțele franceze au făcut trimitere doar cu titlu subsidiar la dosarul medical în litigiu în sprijinul deciziilor lor și, în consecință, părea că ar fi putut ajunge la aceeași concluzie și în lipsa acestuia. În plus, Curtea a observat că dreptul intern nu oferea suficiente garanții în ceea ce privește utilizarea în cadrul acestui tip de procedură a datelor privind viața privată a părților, justificând astfel *a fortiori* necesitatea unei examinări stricte în ceea ce privește necesitatea unor astfel de măsuri.

În procedurile din domeniul asigurărilor sociale

Vukota-Bojic împotriva Elveției

18 octombrie 2016

Reclamanta a fost implicată într-un accident rutier și, ulterior, a solicitat o pensie de invaliditate. În urma unei dispute cu asigurătorul său cu privire la valoarea pensiei de invaliditate și după mulți ani de litigiu, asigurătorul a solicitat ca aceasta să fie supusă unui nou examen medical, pentru a se obține probe suplimentare legate de starea sa de sănătate. În momentul în care a refuzat, asigurătorul a angajat detectivi particulari pentru a o supraveghea în secret. Probele pe care aceștia le-au obținut au fost utilizate în procedurile ulterioare, ceea ce a condus la o reducere a prestațiilor oferite reclamantei. Aceasta s-a plâns că supravegherea sa s-a făcut cu încălcarea dreptului său la respectarea vieții private, precum și că nu ar fi trebuit admisă în cadrul procedurilor.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție. În special, a constatat că acțiunile asigurătorului angajau răspunderea statului în temeiul Convenției, în măsura în care societatea de asigurări pârâtă era considerată autoritate publică în temeiul dreptului elvețian. De asemenea, a constatat că supravegherea în secret a constituit o ingerință în viața privată a reclamantei, chiar dacă s-a desfășurat în locuri publice, întrucât detectivii au colectat și stocat date în mod sistematic și le-au utilizat pentru un anumit scop. În plus, supravegherea nu era prevăzută de lege, întrucât dispozițiile de drept elvețian pe care se bazase nu erau suficient de precise. În special, dispozițiile nu reglementau cu claritate când și pentru cât timp putea fi efectuată supravegherea, și nici modul în care datele obținute prin supraveghere erau stocate și accesate. În continuare, Curtea a constatat că folosirea de probe din supraveghere în cazul reclamantei împotriva asigurătorului nu a făcut procedurile inechitabile și, prin urmare, a hotărât că **nu a fost încălcat art. 6** (dreptul la un proces echitabil) din Convenție. În această privință, a constatat, în special, că reclamantei i s-a oferit posibilitatea firească de a contesta probele obținute prin supraveghere, și că instanța elvețiană a dat o decizie motivată privind motivele pentru care acestea trebuie admise.

Stocarea în registre secrete

[Leander împotriva Suediei](#)

23 martie 1987

Această cauză privea folosirea unui dosar secret al poliției pentru recrutarea unui dulgher. Reclamantul, care lucrase ca înlocuitor la Muzeul Naval din Karlskrona, aproape de o zonă militară securizată cu acces restricționat, s-a plâns de stocarea datelor referitoare la activitățile sale sindicale din trecut și a susținut că acest lucru a dus la a nu fi recrutat pe postul respectiv. A susținut că niciunul dintre antecedentele sale personale sau politice nu putea fi considerat ca fiind de natură să facă necesară înscrierea sa în registrul Departamentului de Securitate și să fie catalogat drept „risc de securitate”.

Curtea a hotărât că, în speță, **nu a fost încălcat art. 8** din Convenție. Luând, în special, notă că atât păstrarea într-un registru secret, cât și comunicarea de informații cu privire la viața personală a unui individ intră în domeniul de aplicare al art. 8 din Convenție, Curtea a reamintit, de asemenea, că, într-o societate democratică, existența unor servicii de informații și păstrarea de date poate fi legală și prevalează față de interesul cetățenilor, cu condiția să urmărească obiective legitime, și anume prevenirea dezordinii sau faptelor penale sau protecția securității naționale. În speță, Curtea a constatat că garanțiile conținute de sistemul suedez de control al personalului îndeplinesc cerințele art. 8 din Convenție și că guvernul suedez era îndreptățit să considere că interesele de securitate națională prevalau față de interesele individuale ale reclamantului.

[Rotaru împotriva României](#)

4 mai 2000 (Marea Cameră)

A se vedea infra, „Ștergerea sau distrugerea datelor cu caracter personal”.

[Turek împotriva Slovaciei](#)

14 februarie 2006

A se vedea infra, „Accesul la date cu caracter personal”.

Date ale furnizorilor de servicii de telecomunicații

Cereri pendinte

[Breyer împotriva Germaniei \(nr. 50001/12\)](#)

Cerere comunicată guvernului german la 21 martie 2016

Cererea privește obligația legală a furnizorilor de telecomunicații de a stoca toate datele cu caracter personal ale clienților lor.

Curtea a comunicat cererea guvernului german și a adresat întrebări părților, în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și a corespondenței) și art. 10 (libertatea de exprimare) din Convenție.

[Ćalović împotriva Muntenegrului \(nr. 18667/11\)](#)

Cerere comunicată guvernului muntenegrean la 31 martie 2016

Reclamanta se plânge de puterile poliției de a avea acces direct la toate datele furnizorului de telecomunicații mobile la care este abonată, inclusiv la ale sale, în mod necontrolat.

Curtea a comunicat cererea guvernului muntenegrean și a adresat întrebări părților, în temeiul art. 8 (dreptul la respectarea vieții private), art. 34 (dreptul de petiționare individual) și art. 35 (criterii de admisibilitate) din Convenție.

Divulgarea datelor cu caracter personal

[Z. împotriva Finlandei \(nr. 22009/93\)](#)

25 februarie 1997

Această cauză privea divulgarea stării de sănătate a reclamantei ca fiind seropozitivă în

cadrul procesului penal împotriva soțului său.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că dezvăluirea identității reclamantei și a infecției cu HIV în textul hotărârii curții de apel pus la dispoziția presei nu era susținut de motive întemeiate și că publicarea informațiilor în cauză au condus astfel la o încălcare a dreptului reclamantei la respectarea vieții sale private și de familie. Curtea a notat, în special, că respectarea confidențialității datelor privind sănătatea constituie un principiu vital în sistemele juridice ale tuturor părților contractante la Convenție și că este esențial nu numai să fie respectată viața privată a unui pacient, ci și să-i fie menținută încrederea în profesia medicală și în serviciile medicale, în general. Dreptul intern trebuie așadar să acorde garanții corespunzătoare pentru a preveni comunicarea sau divulgarea de date cu caracter personal despre sănătate care ar putea intra în contradicție cu garanțiile prevăzute la art. 8 din Convenție.

M.S. împotriva Suediei (nr. 20837/92)

27 august 1997

Această cauză privea comunicarea de către o clinică către un organism de asigurări sociale a dosarelor medicale care conțineau informații privind întreruperea de sarcină la care fusese supusă reclamanta.

Curtea a hotărât, în speță, că **nu a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că existaseră motive relevante și suficiente pentru comunicarea dosarului medical al reclamantei de către clinică către organismul de asigurări sociale și că măsura nu a fost disproporționată în raport cu scopul legitim urmărit, și anume aceea de a permite organismului de asigurări sociale să stabilească dacă condițiile privind acordarea de despăgubiri reclamantei pentru accident de muncă erau îndeplinite, pentru a proteja bunăstarea economică a țării. În plus, măsura contestată a fost supusă unor limitări importante și a fost însoțită de garanții efective și adecvate împotriva abuzurilor.

Peck împotriva Regatului Unit

28 ianuarie 2003

Această cauză privea divulgarea către mass-media a unei secvențe filmate pe stradă de o

cameră de televiziune cu circuit închis (CCTV) instalată de consiliul local, care îl arăta pe reclamant în momentul în care își tăia venele.

Curtea a constatat că divulgarea materialului filmat de către consiliul municipal nu a fost însoțită de suficiente garanții și constituia o ingerință disproporționată și nejustificată în viața privată a reclamantului, **cu încălcarea art. 8** din Convenție. În special, a constatat că, în circumstanțele cauzei, nu erau motive suficiente sau relevante care să justifice divulgarea directă de către consiliu către public a fotografiilor din materialul filmat fără acordul Consiliului din partea reclamantului sau fără să-i mascheze identitatea, sau care să justifice dezvăluirea imaginilor către mass-media fără luarea unor măsuri care să garanteze, în măsura posibilului, că mascarea identității va fi făcută de mass-media. Obiectivul de prevenire a faptelor penale și contextul divulgării informațiilor impuneau, în speță, un control și o atenție speciale în acest sens. Curtea a hotărât, de asemenea, că **a fost încălcat art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție, **coroborat cu art. 8**, constatând că reclamantul nu a dispus de un recurs efectiv în ceea ce privește încălcarea dreptului său la respectarea vieții private.

Panteleyenko împotriva Ucrainei

29 iunie 2006

Reclamantul s-a plâns, în special, despre divulgarea, în cursul unei ședințe de judecată, de informații confidențiale despre starea sa psihică și tratamentul psihiatric pe care îl urma.

Curtea a constatat că obținerea de la un spital psihiatric de informații confidențiale despre starea psihică a reclamantului și tratamentul medical urmat și divulgarea acestora în cursul unei ședințe publice a constituit o ingerință în dreptul reclamantului la respectarea vieții sale private. A hotărât că, în speță, a fost **încălcat art. 8** (dreptul la

respectarea vieții private și de familie) din Convenție, notând, în special, faptul că detaliile în cauză nu puteau să influențeze rezultatul litigiului, că solicitarea informațiilor respective de către instanța de fond nu era necesară, întrucât informațiile nu erau „importante pentru anchetă, ancheta preliminară sau pentru proces” și era așadar ilegală în sensul Legii din 2000 privind asistența medicală psihiatrică.

Armonas împotriva Lituaniei și Biriuk împotriva Lituaniei

25 noiembrie 2008

În 2001, cel mai mare cotidian al Lituaniei a publicat un articol pe prima pagină despre amenințarea SIDA într-o zonă îndepărtată din Lituania. În special, angajații dintr-un centru medical pentru combaterea SIDA și dintr-un spital erau citați drept confirmând că reclamanții erau seropozitivi. Cea de a doua reclamantă, descrisă ca fiind „renumită pentru promiscuitate”, ar avea doi copii ilegitiți cu primul reclamant.

Curtea a hotărât că, în speță, a fost **încălcat art. 8** din Convenție ca urmare a plafonului scăzut stabilit pentru despăgubirile acordate reclamanților. Exprimându-și în special preocuparea față de faptul că, potrivit ziarului, informațiile despre boala reclamanților fuseseră confirmate de personalul medical, Curtea a observat că era crucial ca dreptul intern să garanteze confidențialitatea pacienților și să descurajeze orice divulgare de date cu caracter personal, în special având în vedere impactul negativ al unor astfel de informații asupra disponibilității altor persoane de a face voluntar teste HIV și de a solicita un tratament adecvat.

Avilkina și alții împotriva Rusiei

6 iunie 2013

Reclamanții erau o organizație religioasă, Centrul Administrativ al Martorilor lui Iehova din Rusia, și trei membri ai Martorilor lui Iehova. Aceștia s-au plâns, în special, despre divulgarea dosarelor lor medicale către autoritățile de urmărire penală ruse, în urma refuzului lor de a face transfuzii de sânge pe durata internării în spitale publice. În legătură cu o anchetă privind legalitatea activităților organizației reclamante, autoritățile de urmărire penală au solicitat tuturor spitalelor din Sankt Petersburg să raporteze refuzurile de transfuzii de sânge ale membrilor Martorilor lui Iehova.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă** (incompatibilă *ratione personae*) în ceea ce privește organizația religioasă reclamantă și în ceea ce privește unul din ceilalți trei reclamanți, având în vedere că în realitate nu fuseseră divulgate niciun dosar medical, iar acest fapt nu a fost contestat de părți. Curtea a hotărât că, în speță, a fost **încălcat art. 8** din Convenție în ceea ce-i privește pe ceilalți doi reclamanți. În special, a observat că nu existase nicio nevoie socială imperioasă de a fi divulgate informații medicale confidențiale despre aceștia. În plus, mijloacele utilizate de procuror în desfășurarea anchetei, care a implicat divulgarea de informații confidențiale fără nicio avertizare în prealabil și fără a oferi posibilitatea de a formula obiecții, nu era necesar să fie atât de opresive pentru reclamanți. Prin urmare, autoritățile nu au făcut niciun efort pentru a păstra un echilibru just între dreptul reclamanților la respectarea vieții private, pe de o parte, și obiectivul procurorului de a proteja sănătatea publică, pe de altă parte.

A se vedea, de asemenea: **Y.Y. împotriva Rusiei (nr. 40378/06)**, hotărâre din 23 februarie 2016.

Radu împotriva Republicii Moldova

15 aprilie 2014

Reclamanta, lector la Academia de Poliție, s-a plâns despre divulgarea de către un spital de stat de informații medicale despre ea către angajatorul său. Informațiile au circulat la scară largă la locul de muncă al reclamantei și, la puțin timp după aceasta, a pierdut sarcina din cauza stresului. Reclamanta a inițiat fără succes proceduri împotriva spitalului și Academiei de Poliție.

Curtea a hotărât că, în speță, a fost **încălcat art. 8** din Convenție, constatând că ingerința în exercitarea dreptului la respectarea vieții private, invocată de reclamantă, nu era „prevăzută de lege” în sensul art. 8.

Sõro împotriva Estoniei

3 septembrie 2015

Această cauză privea plângerea reclamantului despre faptul că informațiile privind locul său de muncă în timpul epocii sovietice ca șofer în cadrul Comitetului pentru Securitatea Statului din URSS (KGB) au fost publicate în Monitorul Oficial din Estonia în 2004.

Curtea a hotărât că, în speță, a fost **încălcat art. 8** din Convenție, constatând că, în cauza reclamantului, măsura a fost disproporționată în raport cu obiectivele urmărite. Curtea a notat, în special, că, în temeiul legislației naționale relevante, erau publicate informații despre toți angajații din fostele servicii de securitate – inclusiv șoferii, la fel ca în cazul reclamantului – indiferent de funcția specifică pe care o avuseră. În plus, deși legea privind divulgarea de informații a intrat în vigoare la trei ani și jumătate după ce Estonia și-a declarat independența, publicarea de informații despre foștii angajați ai serviciilor de securitate a continuat pe parcursul mai multor ani. În cazul reclamantului, informațiile în cauză au fost publicate abia în 2004, la aproape 13 ani după ce Estonia și-a declarat independența, și nu a existat nicio evaluare privind posibila amenințare pe care o reprezenta reclamantul, în momentul în care a fost publicat anunțul. În cele din urmă, deși legea privind divulgarea de informații nu impunea în sine niciun fel de restricții cu privire la activitatea profesională a reclamantului, potrivit afirmațiilor acestuia, fusese luat în derâdere de colegii săi și a fost obligat să renunțe la locul său de muncă. Curtea a considerat că, deși nu acesta era rezultatul urmărit de lege, a demonstrat, cu toate acestea, cât de gravă a fost ingerința în dreptul reclamantului la respectarea vieții sale private.

Satakunnan Markkinapörssi Oy si Satamedia Oy împotriva Finlandei

27 iunie 2017 (Marea Cameră)

În urma publicării de către două companii a informațiilor personale fiscale despre 1,2 de milioane de persoane, autoritățile interne au hotărât că o publicare atât de masivă a unor date cu caracter personal a fost ilegală în temeiul legislației în materie de protecție a datelor, și a interzis astfel de publicări de informații în masă, în viitor. Companiile s-au plâns că interdicția le-a încălcat dreptul la libertatea de exprimare.

Marea Cameră a hotărât, cu cincisprezece voturi la două, că în speță **nu a fost încălcat art. 10** (libertatea de exprimare) din Convenție. A notat, în special, că interdicția a constituit o ingerință în libertatea de exprimare a companiilor. Cu toate acestea, nu a fost încălcat art. 10, deoarece era prevăzută de lege, a urmărit scopul legitim de a proteja viața privată a persoanelor și a păstrat un echilibru just între dreptul la viață privată și dreptul la libertatea de exprimare. În această cauză, Marea Cameră a fost de acord cu concluzia instanțelor interne, potrivit căreia colectarea și diseminarea în masă de date fiscale nu a contribuit la o dezbatere de interes public, și nu a avut un scop strict jurnalistic.

Accesul la date cu caracter personal

Gaskin împotriva Regatului Unit

7 iulie 1989

La atingerea vârstei majoratului reclamantul, care fusese luat în îngrijire când era minor, dorea să afle informații despre trecutul său, pentru a-și depăși problemele personale. I-a fost refuzat accesul la dosar pe motiv că acesta conținea informații confidențiale.

Curtea a hotărât că, în speță, **a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că procedurile urmate nu au asigurat respectarea vieții private și de familie a reclamantului, astfel cum prevede respectivul articol. A notat, în special, că persoanele aflate în situația reclamantului aveau un interes vital, protejat de Convenție, de a primi informațiile necesare pentru a-și cunoaște și înțelege copilăria și dezvoltarea timpurie. Pe de altă parte, trebuie avut în vedere că păstrarea confidențialității registrelor publice este importantă pentru a primi informații obiective și fiabile, și că această confidențialitate poate fi, de asemenea, necesară pentru protecția persoanelor terțe. Cu privire la acest

ultim aspect, un sistem precum cel britanic, care permite accesul la dosare numai cu consimțământul contributorului, poate în principiu să fie considerat compatibil cu obligațiile care decurg în temeiul art. 8, ținând seama de marja de apreciere a statului. Curtea a considerat, cu toate acestea, că într-un astfel de sistem, interesele persoanei care solicită acces la toate dosarele referitoare la viața sa privată și de familie trebuie garantate, în cazul în care un contributor la dosare fie nu este disponibil, fie refuză să își dea consimțământul, în mod necorespunzător. Un astfel de sistem este în conformitate cu principiul proporționalității numai în cazul în care prevede că o autoritate independentă decide în final dacă accesul trebuie acordat atunci când un contributor nu răspunde sau refuză să-și dea aprobarea. Reclamantul nu a avut la dispoziție o astfel de procedură în speță.

Odièvre împotriva Franței

13 februarie 2003 (Marea Cameră)

Reclamanta a fost abandonată de mama sa naturală la naștere și lăsată în grija serviciului pentru securitate și sănătate socială. Aceasta s-a plâns că nu a putut obține detalii prin care să-și identifice familia naturală și a afirmat, în special, că imposibilitatea de a face acest lucru i-a fost extrem de dăunătoare, deoarece a privat-o de șansa de a-și reconstitui istoria personală.

În hotărârea Marii Camere, Curtea a observat că locul nașterii și, în special, circumstanțele în care s-a născut un copil făceau parte din viața privată a copilului și, ulterior, a adultului, garantată de art. 8 din Convenție. În speță, a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private), observând, în special, că reclamanta a primit acces la informații fără date de identificare despre mama și familia sa naturală, care au ajutat-o totuși să afle anumite date despre originea sa, asigurându-se totodată protecția intereselor părților terțe. În plus, prin legislația recentă promulgată în 2002 s-a permis ridicarea confidențialității și s-a înființat un organism special pentru facilitarea căutărilor de informații despre originea biologică. Reclamanta putea recurge acum la legea respectivă pentru a solicita dezvăluirea identității mamei sale, cu condiția obținerii consimțământului acesteia din urmă pentru a garanta realizarea unui echilibru just între nevoia de protecție a mamei și cererea legitimă a reclamantei. Legislația franceză încerca astfel să realizeze un echilibru și să asigure o proporție suficientă între interesele concurente.

Roche împotriva Regatului Unit

19 octombrie 2005 (Marea Cameră)

Reclamantul fost lăsat la vatră din armata britanică spre sfârșitul anilor '60. În anii '80, acesta a început să sufere de hipertensiune arterială și ulterior a suferit de hipertensiune, bronșită și astm bronșic. A fost declarat invalid și a susținut că problemele sale de sănătate au fost rezultatul participării sale la testele cu gaz muștar și gaz neurotoxic desfășurate sub auspiciile forțelor armate britanice la baza militară Down Porton (Anglia), în anii '60. Reclamantul s-a plâns, în special, că nu a avut acces la toate informațiile relevante și adecvate care să-i permită să evalueze eventualele riscuri la care a fost expus pe durata participării sale la testele respective.

Curtea a hotărât că, în speță, a fost **încălcat art. 8** din Convenție, constatând că, date fiind circumstanțele generale, Regatul Unit nu și-a respectat obligația pozitivă de a oferi o procedură efectivă și accesibilă care să-i permită reclamantului să aibă acces la toate informațiile relevante și adecvate, care să-i permită acestuia să evalueze eventualele riscuri la care a fost expus pe durata participării sale la teste. Curtea a observat, în special, că unei persoane precum reclamantul, care a încercat să obțină divulgarea unor astfel de informații fără a întreprinde vreo acțiune în justiție, nu i se putea solicita să acționeze în instanță pentru a obține divulgarea informațiilor. În plus, au fost inițiate servicii de informare și studii de sănătate abia după aproximativ 10 ani de la momentul în care reclamantul a început să caute documente și a introdus cererea în fața Curții.

Turek împotriva Slovaciei

14 februarie 2006

Reclamantul a susținut, în special, că păstrarea dosarului său în serviciul de securitate comunist al fostei Republici Cehoslovace în care era înregistrat ca fiind unul dintre agenți, emiterea unui certificat de securitate în acest sens, respingerea acțiunii sale împotriva respectivei înregistrări și, prin urmare, efectele rezultate constituiau o încălcare a dreptului său la respectarea vieții private.

Curtea a recunoscut că, în special în cadrul procedurilor legate de operațiunile serviciilor de securitatea statului, ar putea exista motive legitime pentru a limita accesul la anumite documente și alte materiale. Cu toate acestea, în ceea ce privește procedura lustrației, acest considerent și-a pierdut o mare parte din validitate, în special întrucât o astfel de procedură era, prin natura sa, orientată spre stabilirea unor fapte care datau din epoca comunistă și nu erau direct legate de funcțiile actuale ale serviciilor de securitate. În plus, în discuție era legalitatea acțiunilor serviciului de securitate. În cazul reclamantului, Curtea a notat că instanțele interne au considerat că era de o importanță crucială ca acesta să probeze că ingerința statului în drepturile sale era contrară normelor aplicabile. Normele respective erau, însă, secrete și reclamantul nu avea acces deplin la acestea. Pe de altă parte, statul – serviciul de informații slovac – aveau acces deplin la ele. Curtea a constatat că cerința respectivă impunea reclamantului o sarcină nerealistă și excesivă și nu respecta principiul egalității. Drept urmare, în speță **a fost încălcat art. 8**, în lipsa unei proceduri prin care reclamantul să poată solicita protejarea dreptului său la respectarea vieții private. În sfârșit, Curtea a considerat că era inutil să examineze separat efectele asupra vieții private a reclamantului înregistrarea sa în arhivele fostului serviciu de securitate al statului și certificatul de securitate negativ care fusese emis.

Segerstedt-Wiberg și alții împotriva Suediei

6 iunie 2006

În această cauză, reclamantilor li s-a refuzat accesul deplin la dosarele care îi priveau, deținute de serviciul de securitate suedez, pe motiv că acordarea accesului ar putea compromite prevenirea săvârșirii de fapte penale sau protecția securității naționale.

Curtea hotărât că, în speță, **nu a fost încălcat art. 8** din Convenție în ceea ce privește refuzul de a acorda reclamantilor accesul deplin la informațiile deținute despre aceștia de serviciul de securitate. Reamintind, în special, faptul că refuzul de a acorda acces deplin la un registru național al serviciului secret era necesar în cazul în care statul putea în mod legitim să aibă temerea că oferirea unor astfel de informații putea pune în pericol eficacitatea unui sistem de supraveghere secretă care are drept scop protecția securității naționale și combaterea terorismului, Curtea a constatat că Suedia, având în vedere marja de apreciere largă de care dispunea, era îndreptățită să considere că interesele de securitate națională și lupta împotriva terorismului prevalau față de interesul reclamantilor de a cunoaște în integralitate care erau informațiile pe care serviciul de securitate le deținea despre aceștia la dosar.

K.H. și alții împotriva Slovaciei (nr. 32881/04)

28 aprilie 2009

Reclamantele, opt femei de etnie romă, nu au mai putut rămâne însărcinate după ce au fost tratate la secțiile de ginecologie din două spitale diferite, acestea suspectând că fuseseră sterilizate în perioada spitalizării lor. S-au plâns că nu au putut obține fotocopii ale dosarelor lor medicale.

Curtea a hotărât că, în speță, **a fost încălcat art. 8** din Convenție întrucât reclamantelor nu li s-a permis să-și facă fotocopieze dosarele medicale. A considerat, în special, că persoanele care, precum reclamantele, doreau să obțină fotocopii ale documentelor ce conțineau datele lor personale nu ar fi trebuit să fie obligate să justifice în mod specific motivul pentru care aveau nevoie de copii. Ar fi trebuit ca autoritățile în posesia cărora se aflau datele să demonstreze că existau motive întemeiate pentru a nu acorda respectiva facilitate. Având în vedere faptul că reclamantele obținuseră ordine judecătorești care le permiteau să-și consulte dosarele medicale în întregime, a le refuza

posibilitatea de a face fotocopii ale acestor dosare nu a fost justificată suficient de autorități. Pentru a evita riscul de utilizare abuzivă a datelor medicale, ar fi fost suficient să pună în aplicare garanții legislative care să vizeze limitarea strictă a situațiilor în care astfel de date puteau fi divulgate, precum și persoanele autorizate să aibă acces la dosare. Curtea a observat că noua lege a sănătății adoptată în 2004 era compatibilă cu această cerință, dar, cu toate acestea, a intrat în vigoare prea târziu pentru a avea impact asupra situației reclamantelor din speță.

Haralambie împotriva României

27 octombrie 2009

Reclamantul s-a plâns, în special, de obstacolele în calea exercitării dreptului său de acces la dosarul personal creat despre acesta de fostele servicii secrete în timpul perioadei comuniste.

Curtea hotărât că, în speță, a fost **încălcat art. 8** din Convenție în ceea ce privește obstacolele întâmpinate de reclamant în consultarea dosarului său personal creat despre acesta de serviciile de securitate în timpul regimului comunist. Curtea a constatat că nici cantitatea de dosare transferate, nici deficiențele din sistemul de arhivare nu justificau o întârziere de șase ani pentru a-i admite cererea. În această cauză, Curtea a reamintit, în special, interesul primordial al persoanelor care au făcut obiectul unor dosare personale deținute de autoritățile publice să poată avea acces la acestea și a subliniat că autoritățile aveau obligația de a oferi o procedură efectivă pentru a oferi accesul la astfel de informații.

A se vedea, de asemenea: **Jarnea împotriva României**, hotărâre din 19 iulie 2011; **Antoneta Tudor împotriva României**, hotărâre din 24 septembrie 2013.

Godelli împotriva Italiei

25 septembrie 2012

Această cauză privea confidențialitatea informațiilor privind nașterea unui copil și imposibilitatea unei persoane abandonate de mama sa de a-și cunoaște originile. Reclamanta a susținut că a suferit daune importante din cauza faptului că nu-și cunoștea trecutul personal, aflându-se în imposibilitatea de a-și descoperi rădăcinile, cu respectarea protecției intereselor părților terțe.

Curtea a constatat că, în speță, a fost **încălcat art. 8** din convenție, considerând, în special, că nu a fost păstrat un echilibru just între interesele aflate în joc, în măsura în care legislația italiană nu permitea unui copil care nu a fost recunoscut oficial la naștere și, ulterior, a fost adoptat, în cazurile în care mama opta să nu-și divulge identitatea, să solicite fie informații anonimizate despre originea sa, fie divulgarea identității mamei biologice, cu consimțământul acesteia din urmă.

Magyar Helsinki Bizottság împotriva Ungariei

8 noiembrie 2016 (Marea Cameră)

Această cauză privea refuzul autorităților de a furniza unui ONG informații despre activitatea avocaților apărării *ex officio*, întrucât autoritățile au clasificat respectivele informații ca date cu caracter personal care nu pot fi divulgate în temeiul dreptului maghiar. ONG-ul reclamant s-a plâns că refuzul instanțelor maghiare de a dispune comunicarea informațiilor în cauză a constituit o atingere adusă dreptului său de acces la informații.

Curtea a hotărât că, în speță, a fost **încălcat art. 10** (libertatea de exprimare) din Convenție. A observat, în special, că informațiile solicitate de ONG-ul reclamant îi erau necesare pentru a finaliza studiul privind funcționarea sistemului de avocați publici pe care îl realiza în calitate de organizație neguvernamentală din domeniul drepturilor omului, cu scopul de a contribui la discutarea unei chestiuni de interes public evident. În opinia Curții, refuzând ONG-ului reclamant accesul la informațiile solicitate, autoritățile interne au împiedicat ONG-ul să-și exercite libertatea de a primi și de a răspândi informații, într-un mod care afecta însăși esența drepturilor prevăzute de art. 10. În continuare, Curtea a constatat că drepturile la viață privată ale avocaților apărării nu ar fi fost afectate negativ dacă ar fi fost furnizate informațiile solicitate de ONG-ul

reclamant, întrucât, deși este adevărat că cererea de informații viza în mod indiscutabil date cu caracter personal, nu implica informații din afara domeniului public. Curtea a constatat, de asemenea, că dreptul maghiar, astfel cum a fost interpretat de instanțele naționale, a exclus orice evaluare semnificativă a drepturilor la libertatea de exprimare ale ONG-ului reclamant și a considerat că, în speță, orice restricții în ceea ce privește publicația propusă de ONG-ul reclamant, care intenționa să contribuie la dezbaterăa unei chestiuni de interes general – ar fi trebuit să fie supusă unui control considerabil. În final, Curtea a considerat că argumentele Guvernului maghiar nu au fost suficiente pentru a demonstra că ingerința reclamată fusese „necesară într-o societate democratică” și a hotărât că, fără a ține seama de puterea de apreciere conferită statului părât („marja de apreciere”), nu a existat un raport rezonabil de proporționalitate între măsura reclamată (refuzul de a furniza numele avocaților apărării *ex officio* și de câte ori au fost numiți ca avocați în anumite jurisdicții) și obiectivul legitim urmărit (protecția drepturilor altora).

Ștergerea sau distrugerea datelor cu caracter personal

Rotaru împotriva României

4 mai 2000 (Marea Cameră)

Reclamantul s-a plâns că s-a aflat în imposibilitatea de a dezminți ceea ce el susținea că sunt informații false conținute într-un dosar arhivat de Serviciul Român de Informații (SRI). Acesta fusese condamnat la un an de închisoare în 1948, după ce a criticat regimul comunist.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** din Convenție, constatând că deținerea și utilizarea de către SRI de informații despre viața privată a reclamantului nu erau prevăzute de lege. Curtea a observat, în special, că informațiile publice pot intra în sfera vieții private în cazul în care sunt colectate și stocate în mod sistematic în dosare păstrate de autorități. Acest lucru este valabil mai ales în cazul în care aceste informații se referă la trecutul îndepărtat al unei persoane. În continuare a notat că nicio dispoziție din dreptul intern nu definea tipul de informații care puteau fi arhivate, categoriile de persoane împotriva cărora măsuri de supraveghere precum colectarea și păstrarea informațiilor puteau fi luate, condițiile în care puteau fi luate astfel de măsuri sau procedura care trebuia urmată. În mod similar, legislația nu prevedea limite cu privire la vechimea informațiilor deținute sau durata de timp în care puteau fi păstrate. În sfârșit, nu exista nicio dispoziție explicită, detaliată privind persoanele autorizate să consulte dosarele, natura dosarelor, procedura care trebuia urmată sau modul în care puteau fi utilizate informațiile astfel obținute. Aceasta fiind situația de fapt, Curtea a considerat că dreptul român nu indica cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii discreționare relevante conferite autorităților publice. În speță, Curtea a hotărât, de asemenea, că **a fost încălcat art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție, întrucât reclamantul nu a avut posibilitatea să conteste păstrarea datelor sau să infirme veridicitatea informațiilor în cauză.

A se vedea, de asemenea: [Asociația „21 Decembrie 1989” și alții împotriva României](#), hotărâre din 24 mai 2011.

Pentru informații suplimentare

A se vedea în special:

- [Convenția Consiliului European \(nr. 108\) pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal](#), adoptată la Strasbourg la 28 ianuarie 1981
- Consiliul European, [pagina web](#) privind protecția datelor

- [Manual de legislație europeană privind protecția datelor](#), Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene/Consiliul European, 2014
-

Contact media:

Tel.: + 90 21 42 08 33 3